

ارائه نمونه اولیه سیستم تصمیم‌یار بالینی برای تخمین دوز وارفارین مبتنی بر راهنمای

تفسیر شده کامپیوتری

مقدمه: درمان ضد انعقادی یکی از مهم‌ترین روش‌های درمانی برای پیشگیری از عارضه تشکیل لخته و متعاقب آن سکنه مغزی است. وارفارین پرکاربردترین داروی ضد انعقاد خوراکی است. مرز باریک بین محدوده درمانی و سطح عارضه ساز وارفارین موجب می‌شود پیش بینی نتایج حاصل از تجویز آن برای پزشکان دشوار باشد. بهره‌گیری از سیستم‌های تصمیم‌یار بالینی به عنوان ابزاری برای بهبود پایداری به راهنماهای بالینی و انتقال دانش مبتنی بر شواهد به اقدامات بالینی روزانه در زمینه تخمین دوز و مدلسازی این سیستم‌ها از طریق دانش کسب شده به کاهش خطای پزشکی در این حوزه کمک بسیاری خواهد کرد. هدف این پژوهش ایجاد نمونه اولیه یک سیستم تصمیم‌یار بالینی بر اساس راهنمای تفسیر شده کامپیوتری برای تخمین دوز داروی وارفارین بوده است.

روش پژوهش: این پژوهش مطالعه‌ای توسعه‌ای-کاربردی است که به روش کیفی در دو مرحله انجام گرفته است. در مرحله اول راهنمای تفسیر شده کامپیوتری به صورت گردش کارهای مدیریتی درمان با وارفارین از راهنماهای بالینی «مدیریت مبتنی بر شواهد برای درمان ضد انعقادی» و «درمان ضد انعقادی خوراکی» استخراج و با روش هم‌اندیشی خبرگان ارزیابی شد. در مرحله دوم نمونه اولیه سیستم تصمیم‌یار بالینی با زبان برنامه‌نویسی پی‌اچ‌پی و پایگاه داده اس‌کیوال طراحی و در نهایت کاربردپذیری آن با روش مکاشفه‌ای با استفاده از چک لیست نیلسن ارزیابی شد.

یافته‌ها: یافته‌های مرحله اول در قالب دو گردش کار اصلی و دو گردش کار فرعی به تصویر کشیده شده است. در مرحله دوم

نمونه اولیه سیستم تصمیم‌یار بالینی طراحی شد و در نهایت، یافته‌ها نشان داد که کاربردپذیری کلی سیستم در سطح « قابل قبول » و درصد امتیاز آن برابر ۹۲/۰۹ است.

نتیجه‌گیری: با توجه به تایید صحت راهنمای تفسیر شده کامپیوتری در هم‌اندیشی خبرگان و نتایج حاصل از ارزیابی کاربردپذیری نمونه اولیه سیستم طراحی شده می‌توان امیدوار بود با بررسی جزئیات بیشتر و بهبود در عملکرد، در آینده بتوان از این سیستم به عنوان یک ابزار تصمیم‌یار بالینی برای تخمین دوز داروی وارفارین استفاده کرد.

کلیدواژه‌ها: داروهای ضد انعقاد خوراکی، وارفارین، راهنماهای بالینی، سیستم‌های تصمیم‌یار بالینی، راهنمای تفسیر شده کامپیوتری، سیستم‌های تصمیم‌یار مبتنی بر راهنمای بالینی